

**UCHWAŁA NR XVII/145/20
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 27 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378), art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2019 roku poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492), art 10 ust 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz 852, 1655, 1818, z 2020 r. poz. 322, 1337, 1493), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Bloch

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

Wstęp

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 rokuo wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2019 roku poz. 2277 ze zmianami), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W szczególności zadania te obejmują :

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Będków jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będkowie.

Przy realizacji programu należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawy prawne Programu

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 roku poz. 2277 ze zmianami),
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 roku poz. 852 ze zmianami),
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2365 ze zmianami),
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2020 roku poz. 1057),
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 roku poz. 1876),
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 roku poz. 218).

Diagnoza problemów alkoholowych i używania narkotyków w Gminie Będków.

Zagrożenia wynikające z picia alkoholu obejmują nie tylko osoby pijące, ale właściwie wszystkich mieszkańców, wśród których te osoby egzystują. Do najważniejszych problemów alkoholowych, o charakterze powszechnym, dotyczących Gminy Będków należą:

- 1) pogarszający się stan zdrowia u osób nadmiernie spożywających alkohol,
- 2) przedwczesne zgony spowodowane przedawkowaniem i zatruciem alkoholowym, wypadkami komunikacyjnymi,
- 3) zaburzenia rozwoju psychofizycznego i edukacyjnego młodzieży spożywającej alkohol,
- 4) dysfunkcje wśród rodzin i ich członków, u których występuje problem alkoholowy - zaburzenia emocjonalne spowodowane stresem, demoralizacja, ubóstwo,
- 5) wzrastające uzależnienie wśród osób bezrobotnych, w tym wśród kobiet, matek małoletnich dzieci,
- 6) naruszanie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe, do których należą przestępstwa, przemoc w rodzinie, prowadzenie pojazdów w stanie trzeźwym, zaburzenia zachowań w miejscach publicznych,
- 7) sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim,
- 8) nadmierne spożywanie alkoholu przez młodzież i osoby nieletnie.

Narkotyki i narkomania są problemem społecznym. Dostępność tych środków jest powszechna i stanowi znaczne utrudnienie życia społecznego. Dlatego też działania zapobiegawcze powinny mieć charakter długofalowy i interdyscyplinarny. Szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci i młodzież. Poziom wiedzy z zakresu uzależnień od narkotyków i środków psychotropowych jest stosunkowo niewielki i pochodzi głównie z mediów. W związku z tym zasadnym będzie opracowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjno - informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i z profilaktyki narkomanii. Niezbędnym staje się systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób (głównie nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych), które z racji wykonywanego zawodu mają największy wpływ na kształtowanie postaw wśród dzieci i młodzieży.

Na terenie naszej gminy głównym działaniem jest wsparcie szkoły w rozwijaniu profilaktyki obejmującej diagnozę problemu używania narkotyków i substancji psychotropowych na terenie szkoły oraz realizację odpowiednich programów profilaktycznych.

Charakterystyka sytuacji w gminie Będków

Gmina Będków liczy 3271 mieszkańców (stan na dzień 31.10.2020). Wchodzi w skład powiatu tomaszowskiego w województwie łódzkim. Jest gminą typowo rolniczą. Jednostkami, które na terenie gminy realizują zadanie z zakresu zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Punkt Konsultacyjny,
- 5) Gminny Ośrodek Zdrowia,
- 6) Niepubliczny ZOZ AMICUS - MED,
- 7) Zespół Szkolno - Przedszkolny,
- 8) Ludowy Klub Sportowy,

Ilość i struktura sprzedaży alkoholu

Uchwałą Nr XXXIV/216/18 Rady Gminy w Będkowie z dnia 3 sierpnia 2018 roku została ustalona maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- zawierające do 4,5% alkoholu oraz piwa w ilości - 15,
- zawierające od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa w ilości - 15,
- zawierających powyżej 18% alkoholu w ilości - 15

W 2019 roku nie wydano nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nadzór nad liczbą punktów sprzedaży alkoholu powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) pełni Gminna Komisja d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będkowie poprzez opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy.

Ważnym elementem długofalowej polityki Gminy jest wzmocnienie przestrzegania przepisów prawa przez podmioty zajmujące się sprzedażą detaliczną alkoholu.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- osobom, których zachowanie wskazuje, że są w stanie nietrzeźwości,
- osobom do lat 18,
- na kredyt lub pod zastaw.

Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy Będków

Według danych GKRPA w roku 2020 wpłynęło 5 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego. Skierowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia odwykowego. w przypadku 8 osób, wystąpiono o opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (w tym 5 osób z 2019 roku).

2 osoby poddały się zabiegowi implantacji disulfiramu .

Zgłoszone do komisji osoby z problemem alkoholowym, a także członkowie ich rodzin są monitorowani do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień, Punktach Konsultacyjnych oraz do udziału w grupach wsparcia. Nad przebiegiem leczenia prowadzony jest monitoring, pomocą i wsparciem jest objętych rodzin z problemem alkoholowym. Alkoholizmowi towarzyszą często przemoc w rodzinie, u 80% rodzin z problemem alkoholowym jest wszczęta procedura Niebieskiej Karty. Z pomocy społecznej GOPS w ubiegłym roku korzystała 1 rodzina z problemem alkoholowym. Ponadto 1 rodzinie pomoc finansową zastąpiono rzeczową z powodu nadużywania alkoholu.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cel główny Programu :

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy związane z narkomanią, pomocy psychospołecznej i prawnej,
4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13 i 15 ustawy.

Plan działań

Podstawą do sformułowania adekwatnego do potrzeb środowiska lokalnego planu działań jest poznanie jego rzeczywistych potrzeb. Na podstawie dokonanej diagnozy problemów i zasobów konieczne wydaje się podjęcie działań, które umożliwią skuteczniejsze rozwiązywanie problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią oraz prowadzenie działań profilaktycznych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,

- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych tym uzależnieniem udzielającego pomocy terapeutycznej w zakresie narkomanii i środków psychoaktywnych.

Cel: Zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- diagnoza problemów związanych z uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży na podstawie wyników przeprowadzonych ankiet w lokalnej szkole, wywiadu środowiskowego oraz rozmów z wychowawcami,

- dofinansowanie do wypoczynku letniego i zimowego z programem zajęć socjoterapeutycznych lub programem zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

- przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń lub programów edukacyjno – profilaktycznych dla pracowników oświaty,

- organizacja szkoleń dla rodziców na temat problemów związanych ze zjawiskiem uzależnień, przemocy i niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży,

- współpraca z pedagogiem szkolnym w zakresie oferowanej pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej przez psychologów profilaktycznych i Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Punktu Konsultacyjnego i placówek medycznych,

- organizacja i dofinansowanie imprez promujących zdrowy styl życia,

- dofinansowanie i współorganizacja działań podejmowanych w ramach zajęć zagospodarowania czasu wolnego w okresie wakacji i ferii dzieci i młodzieży,

- dofinansowanie działań profilaktycznych organizowanych w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Będkowie,

- realizacja programów profilaktyki uniwersalnej i selektywnej ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii,

- zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemami uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna) w miarę potrzeb.

Cel: zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień, podniesienie wiedzy wśród młodzieży na temat problemu alkoholowego i narkomanii.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy związane z narkomanią pomocy psychospołecznej i prawnej:

- rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego o pomoc prawną,

- rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla rodzin zagrożonych narkomanią,

- kontynuacja działań Komisji w zakresie udzielania pomocy osobami rodzinom dotkniętym alkoholizmem i narkomanią, a w szczególności poprzez prowadzenie rozmów interwencyjnych i nakłanianie do leczenia osób uzależnionych, kierowanie wniosków do Sądu o poddanie się obowiązkowi leczenia odwykowego,

- monitoring i nadzór w rodzinach z problemem alkoholowym prowadzony przez pracowników socjalnych GOPS,

- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych,

- wspieranie działań realizowanych przez Policję.

Cel: Zmniejszenie ilości dysfunkcji w rodzinie wynikających z alkoholizmu i narkomanii.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13 i 15 ustawy.

- prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,

- kierowanie wniosków do organów ścigania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa.

Cel: Przestrzeganie przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i ograniczeń sprzedaży nietrzeźwym i nieletnim.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Praca Komisji odbywa się na posiedzeniach GKRPA, na posiedzeniach grup problemowych, oraz dyżurów członków Komisji w Punkcie Konsultacyjnym.

Ustala się zryczałtowane wynagrodzenie dla członków GKRPA, zwanej dalej Komisją w następujących wysokościach:

1. Dla Przewodniczącego Komisji - 140 zł za każde posiedzenie Komisji oraz realizację zadań zawartych w Programie,
2. Dla członków Komisji - 120 zł za każde posiedzenie Komisji oraz realizację zadań zawartych w Programie,
3. Za pełnienie dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym przez członków Komisji - 50 zł/godz.

Finansowanie Programu

Plan dochodów i wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021:

Plan dochodów	38 000,00
Plan wydatków	38 000,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi w tym :	35 000,00

- Finansowanie szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się zawodowo działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi.

Przeciwdziałanie narkomanii	3 000,00
------------------------------------	-----------------